

Український державний університет залізничного транспорту

Кафедра фінанси, облік і аудит

ОЦІНКА ТА ЗНИЖЕННЯ РИЗИКІВ ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ
СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

Пояснювальна записка і розрахунки
до кваліфікаційної роботи

МРЕ.812.01.04 ПЗ

Виконав:

студент групи: 211-ФС-Д24

спеціальності 072 «Фінанси, банківська
справа, страхування та фондовий
ринок» (роботу виконано самостійно,
відповідно до принципів академічної
добросовісності)

Ситнік В.А.

Керівник: доцент, канд. екон.наук

Бормотова М.В.

Рецензент: професор, д-р екон. наук

Корінь М.В.

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота магістра включає в себе 84 аркушів пояснювальної записки формату А4, 29 таблиць, 6 рисунків, 51 літературних джерел.

Актуальність теми. Особливої актуальності проблема оцінювання та мінімізації інвестиційних ризиків набуває сьогодні, коли Україна перебуває в умовах воєнного стану. Збройна агресія суттєво ускладнила ведення підприємницької діяльності, призвела до порушення логістичних ланцюгів, зміни структури попиту, зростання невизначеності та появи додаткових загроз для інвестиційних процесів.

Метою даної дипломної роботи є дослідження теоретичних основ ризиків інвестиційного розвитку суб'єкта господарювання, оцінка їх рівня та розробка заходів щодо їх зниження.

Предметом дослідження є ризики інвестиційного розвитку та методи їх оцінки і мінімізації.

Об'єктом дослідження є процес інвестиційного розвитку суб'єкта господарювання.

Методи дослідження – узагальнення та порівняння, структурно-логічний, статистичний, аналітичний, коефіцієнтний.

Інформаційною основою дослідження є праці вчених з проблем інвестиційного розвитку та оцінки його ризиків, нормативно-законодавчі акти, що регламентують процес оцінки ринкової вартості, а також матеріали періодичних видань, монографії, фінансова звітність приватного підприємства «Поліус» за період дослідження.

Ключові слова: ІНВЕСТИЦІЇ, РОЗВИТОК, ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ОЦІНКА, ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РИЗИК, МЕТОДИ ОЦІНКИ РИЗИКІВ

ABSTRACT

The master's qualification work includes 84 pages of explanatory note in A4 format, 29 tables, 6 figures, 51 references.

Relevance of the topic. The issue of assessing and minimizing investment risks is of particular relevance today, when Ukraine is operating under martial law. Armed aggression has significantly complicated entrepreneurial activity, led to disruptions in logistics chains, changes in the structure of demand, increased uncertainty, and the emergence of additional threats to investment processes.

The purpose of this master's thesis is to study the theoretical foundations of the risks of investment development of an economic entity, to assess their level, and to develop measures aimed at their reduction.

The subject of the research is the risks of investment development and the methods of their assessment and minimization.

The object of the research is the process of investment development of an economic entity.

Research methods include generalization and comparison, the structural-logical method, statistical, analytical, and coefficient methods.

The information base of the research consists of scholarly works on the problems of investment development and the assessment of its risks, regulatory and legislative acts governing the process of market value assessment, as well as materials from periodicals, monographs, and the financial statements of the private enterprise "Polius" for the study period.

Keywords: INVESTMENTS, DEVELOPMENT, INVESTMENT DEVELOPMENT ASSESSMENT, INVESTMENT RISK, RISK ASSESSMENT METHODS.

Український державний університет залізничного транспорту

Факультет економічний

Кафедра фінанси, облік і аудит

Освітній рівень: магістр

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Освітня програма «Управління фінансами, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри,
професор, д-р екон. наук

О.Г.Кірдіна

«30» вересня 2025 року

ЗАВДАННЯ НА МАГІСТЕРСЬКУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Ситніку Владиславу Андрійовичу

1 Тема «Оцінка та зниження ризиків інвестиційного розвитку суб'єкта господарювання»

керівник Бормотова Марина Валентинівна, канд. екон. наук, доцент
затверджені розпорядженням по економічному факультету «27» лютого 2025 року №63/25

2 Строк подання студентом закінченої роботи «10» січня 2026 року.

3 Вихідні дані: підібрати законодавчі акти і нормативні документи з теми дипломної роботи; вивчити і узагальнити монографічну, наукову, навчальну літературу щодо теми дипломної роботи; ознайомитися і підібрати сучасні публікації з теми роботи в наукових журналах й інших періодичних виданнях; зібрати, узагальнити, проаналізувати фінансову, статистичну, економічну інформацію про об'єкт дослідження для виявлення сутності процесу оцінки та зниження ризиків інвестиційного розвитку

4 Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) виявити економічну сутність інвестиційного розвитку та його ризиків, дослідити теоретичні підходи до методів оцінки ризиків інвестиційного розвитку, провести фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства для чого охарактеризувати та дослідити основні показники діяльності, розробити заходи щодо зниження ризиків інвестиційного розвитку підприємства

5 Перелік графічного матеріалу: наукові підходи щодо визначення сутності поняття інвестиційний ризик, характеристика методів якісного аналізу та кількісного аналізу ризиків, техніко-економічні показники діяльності підприємства, аналіз фінансової стійкості, аналіз ліквідності, аналіз рентабельності, характеристика ризиків інвестиційного розвитку, заходи щодо зниження ризиків в процесі інвестиційної діяльності підприємства «Поліус» та нова оцінка ризику

6 Дата видачі завдання «30» вересня 2025 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва етапів	Стан виконання етапів	Примітки
Вибір теми та її затвердження	30.09.25 - 5.10	
Підбір літератури та статистичних матеріалів	6.10 - 19.10	
Консультація з керівником щодо організації роботи	20.10 - 27.10	
Огляд джерел інформації	28.10 - 11.11.	
Написання чернетки першого розділу дипломної роботи	11.11 - 15.11	
Аналітична обробка інформації та написання чернетки другого розділу роботи	16.11 - 25.11	
Обробка матеріалу для написання аналітичних розрахунків третього розділу роботи	26.11- 20.12	
Перед захист на кафедрі. Кінцеве оформлення роботи	21.12- 10.01.26	

Студент _____ Ситнік В.А.

Керівник _____ Бормотова М.В.

Зміст

Вступ	8
1 Дослідження теоретичних основ формування ризиків інвестиційного розвитку підприємства	10
1.1 Сутність інвестиційного розвитку та його фактори	10
1.2 Урахування ризиків в процесі інвестиційної діяльності	15
1.3 Особливості інвестиційного розвитку Укрзалізниці	23
Висновки до першого розділу	26
2 Комплексний фінансово–економічний аналіз діяльності приватного підприємства «Поліус»	29
2.1 Характеристика діяльності підприємства та аналіз його основних техніко – економічних показників	29
2.2 Аналіз майна підприємства та джерел його формування	32
2.3 Аналіз фінансової стійкості та ліквідності підприємства	39
2.4 Аналіз ділової активності та фінансових результатів діяльності підприємства	47
Висновки до другого розділу	52
3 Розробка заходів щодо зниження ризиків інвестиційного розвитку суб'єкта господарювання	54
3.1 Методичні основи урахування фактору ризику в процесі інвестиційного розвитку	54

					МРЕ.812.01.04 ПЗ			
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	Оцінка та зниження ризиків інвестиційного розвитку суб'єкта господарювання	Літ.	Арк.	Аркушів
Розроб.		Ситнік В.А.						
Перевір.		Бормотова М.					6	84
Н. Контр.		Тройнікова				УкрДУЗТ		
Затверд.		Кірдіна О.Г.						

3.2	Оцінка ризиків інвестиційного розвитку приватного підприємства «Поліус» та розробка заходів щодо їх зниження	62
	Висновки до третього розділу	72
	Висновки	74
	Список використаних джерел	77
	Додатки	82

					МРЕ.812.01.04 ПЗ	Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		7

Список використаних джерел

1. Шарп У. Основи інвестування. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 244с.
2. Філософський енциклопедичний словник: НАН України, Ін-т філософії імені Г. С. Сковороди. Київ: Абрис, 2002. 742 с.
3. Йозеф А. Шумпетер Теорія економічного розвитку: Дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу . Пер. з англ. В. Старка. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2011. 242 с.
4. Череп А.В. Інвестознавство. Київ : Кондор, 2006. 398 с.
5. Рогов В. Г. Економічна природа розвитку підприємства. *Механізм регулювання економіки*, 2017, № 3 с. 85-94 URL : https://mer.fem.sumdu.edu.ua/content/articles/issue_34/Viacheslav_H_RogovThe_Economic_Nature_of_Corporate_Development.pdf (дата звернення 12.09.2025)
- 6 Михайлик О. М. Демиденко О Ю. Інвестиційний розвиток підприємств харчової промисловості: сутність та підходи до оцінювання *Економіка та суспільство*, (70). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-194> (дата звернення 12.09.2025)
- 7 Колот І. П. Управління інвестиційним розвитком регіону : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.10.01. Харків, 2000. 32 с.
- 8 Нечаєва І. А., Гудзь П. В. Програмно-цільовий підхід в управлінні інвестиційним розвитком металургійного підприємства : монографія. Запоріжжя : ЗНТУ, 2011. 230 с. URL: <https://eir.zp.edu.ua/server/api/core/bitstreams/8697f492-d64f-4ce7-a8af-f0fbb9dc02cf/content> (дата звернення 12.09.2025)
- 9 Грігерман Є. Інноваційно-інвестиційний розвиток: сутність та концептуальні підходи. *Київський економічний науковий журнал*. 2024. № 4.

URL: <https://journals.kyiv.ua/index.php/economy/issue/view/6> (дата звернення 14.09.2025)

10. W. Behrens P. M. Hawranek Manual for the preparation of industrial feasibility studies. united nations industrial development organization Vienna, 1991 404 p.

11 Жуков В.В. Економічна сутність ризиків інвестиційної діяльності в готельно-ресторанному бізнесі. 2024 р. випуск 1 URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/34890> (дата звернення 14.09.2025)

12 Markowitz H. M. Portfolio Selection: Efficient Diversification of Investments. New York: John Wiley & Sons, 1959 p.

13 Taylor S. W. Measuring Risk. 2008 p.

14 Copeland T. E., Markland J. F., Collis D. J. Financial Management: Principles and Applications. Prentice Hall, 1995 p.

15. Реверчук С.К., Реверчук Н.Й., Скоморович І.Г. Інвестологія: наука про інвестування. Київ: Атіка, 2001. 264 с.

16 Щукін Б.М. Інвестування: курс лекцій. Київ : МАУП, 2004. 216 с.

17 Гайдис Н.М. Інвестування. Львів: Львівський банківський інститут НБУ, 2002. 271 с.

18 Вітлінський В.В., Наконечний С.І. Ризик у менеджменті. Київ: Борисфен-М, 1996. 336 с.

19 Вітлінський В.В., Верченко П.І. Аналіз, моделювання та управління економічним ризиком. Київ: КНЕУ, 2000. 292 с.

20 Мойсеєнко І.П. Інвестування : навчальний посібник. Київ: Лібра, 2006. 490 с.

21 Правик Ю. М. Інвестиційний менеджмент: навч. посіб. Київ : Знання, 2007. 471 с.

22 Майорова Т.В. Сучасні аспекти дослідження змісту поняття «інвестиційний ризик». Економіка та підприємництво. Зб. наук. пр. молодих учених та аспірантів. Київ: КНЕУ, 2011. Вип. 26. С. 159–169.

23 Мертенс А.В. Інвестиції : курс лекцій по сучасній фінансовій теорії / А.В Мертенс. Київ: Київське інвестиційне агентство, 1997. 416 с.

24 Н. С. Скопенко, В. В. Резник, Теоретичні підходи до визначення інвестиційних ризиків та сучасні методи управління ними , 2024 р. nauka.com.ua

25 URL: <https://www.nerc.gov.ua/> (дата звернення 30.09.2025)

26 URL: <https://www.railinsider.com.ua/> (дата звернення 30.09.2025)

27 URL: <https://www.railinsider.com.ua/na-onovlennya-zaliznychnogo-ruhomogo-skladu-ta-infrastruktury-u-ssha-spryamuyut-24-mlrd-dolariv/27> (дата звернення 15.10.2025)

28 Магопець, О. А. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / О. А. Магопець, Н. С. Шалімова, О. М. Черновол ; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. [2-ге вид., випр. та доп.]. Кропивницький : ЦНТУ, 2022. 230 с.

29 Кальченко О.М. Фінансовий аналіз : теорія і практика (у схемах і таблицях): навч. посіб. / Кальченко О.М., Шишкіна О. В. Чернігів: Видавець Брагинець О.В., 2019. 436 с.

30 Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астроя», 2020. 434 с.

31 Багацька К.В., Говорушко Т.А., Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: підручник. Київ: НУХТ, 2024 р. 319 с.

32 Непочатенко О. О. Фінанси підприємств : підручник / О. О. Непочатенко, Н. Ю. Мельничук . Київ : «Центр учбової літератури», 2013. 504 с.

33 Грицаєнко Г. І., Грицаєнко М. І. Аналіз господарської діяльності : навчальний посібник. Мелітополь: Люкс, 2021. 260 с.

34 Отенко І.П., Азаренков Г.Ф., Іващенко Г.А. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 156 с.

35 Іваненко В.М. Курс економічного аналізу: навч. посіб. Київ: Знання – Пресс, 2019. 190 с.

- 36 Ізмайлова К. В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Київ: МАУП, 2000. 148 с.
- 37 Кизим К.М., Забродський В.А., Зінченко О.О. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства: монографія. Харків: Видавничий Дім ІНЖЕК, 2013. 144 с.
- 38 Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Київ: Кондор, 2015. 240 с.
- 39 Балюх М.А. Бурчевский В.З., Горбатов М.І. Економічний аналіз: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2019. 556 с.
- 40 Бандурка О.М. Фінансова діяльність підприємств : навч.посіб. Київ: Либідь, 2012. 384 с.
- 41 Небрат В., Корніяка О.. Особливості механізмів капіталоутворення та інвестування в Україні як чинник фінансових ризиків в умовах війни та післявоєнного періоду”. *Grail of Science*, 2022. no. 16 (July):31-34. URL: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science>. (дата звернення 10. 11.2025)
- 42 Іванов О. М. Інвестиції: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 320 с.
- 43 Інвестиційний менеджмент: навч. посіб. Іванов О.М. та ін. Київ: ДВНЗ "Університет менеджменту освіти", 2016. 546 с.
- 44 Закон України «Про страхування» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text> . (дата звернення 15. 11.2025)
- 44 Вітлінський В. В., Великоіваненко Г. І. Ризикологія в економіці та підприємстві: Монографія. Київ: КНЕУ, 2004. 480 с.
- 45 Мойсеєнко І. П. Інвестування: навч. посіб. Київ: Видавництво "Знання", 2006. 490 с.
- 46 Реверчук С. К. та ін., Інвестологія: наука про інвестування: навч. посіб., за ред. докт. екон. наук, проф. Реверчука. С. К. Київ: Атіка, 2001. 264 с.
- 47 Дашко І.М. Сутність інвестиційного ризику та його врахування при обґрунтуванні напрямів інвестиційної діяльності підприємства / І.М. Дашко,

О.Ю. Ємельянова, І.З. Крет // *Вісник національного університету "Львівська політехніка": проблеми економіки та управління.* –2011. № 698. С. 28–34.

48 Співак О. В. Ризики та методи їх оцінки в інвестиційній діяльності. Київ: КНЕУ, 2018. 240 с.

49 Хобта В. М. Управління інвестиціями: навч. посіб. Донецьк: ДонНТУ, 2005. 394 с.

50 Шепиленко В. Ю. Інвестиційні ризики в діяльності підприємств. Вісник СНАУ. Економіка і менеджмент. 2022. № 2 (92). С. 24 –29. URL: <https://doi.org/10.-32782/bsnau.2022.2>. (дата звернення 5.12.2025)

51 Бормотова М.В., Тройнікова О.М., Ситнік В.А. «Дослідження сутності поняття інвестиційний розвиток» в міжнародному науковому журналі “ScientificWorldJournal”, Болгарія, випуск №34, листопад 2025 року. С. 267-273 URL: <https://www.sworldjournal.com/index.php/swj/issue/view/swj34-03/swj34-03> . (дата звернення 10.12.2025)